

Ur-Baptistisk Pingst brev 164

Elementärt om dop och medlemskap i pingstförsamling

TRONS DOP

Johannes Döparen (grek. *Baptistes*) döpte (*baptizo*) med ett dop (*baptizma*) som Jesus och apostlarna kom att kalla för ett "bättringsdop" eller med andra ord ett "omvändelsedop" (Matt 3:1-7). Det var frågan om ett personligt trons dop, som skedde genom nedsänkning: ett dopp (*bapto*) under ytan. Annat sätt för denna döpelse är okänd för Bibeln, exempelvis begjutning av spädbarn, eller begjutande som dop över huvud taget.

Johannes själv uttalade samtidigt att hans verk var "mindre"/"svagare" och skulle tas över av Jesu "större" och "starkare" (Joh 3:30). Och Johannes döpte aldrig i sitt eget namn eller till efterföljelse av sig själv (Mark 1:1-8). Han var vägröjare och vägvisare för och till Jesus. Han yttrade inte: "Se på mig!", utan pekade på Jesus och sa: "Se Guds lamm som tar bort världens synd!" (Joh 1:29)

RÄTTFÄRDIGHET

Inför att Johannes skulle döpa Jesus, klargjorde Jesus att hans dop var ett dop med annan mening, nämligen uppfyllelse av "rättfärdighet" (Matt 3:15). Med tiden upphörde ju också Johannesdopet, å ena sidan på grund av att Johannes mördades av Herodes (Matt 14:1-12), och andra sidan därför att dop nu skulle övergå till att ske "i Jesu namn" (Apg 19:5) – eller som det heter i Jesu s.k. "missionsbefallning": "i Faderns, Sonens och den helige Andes namn" (Matt 28:30).

I Rom 6:3 benämns detta dops inriktning: "till Kristus", alltså till del i hans rättfärdighet (1 Kor 1:30, 2 Kor 5:21, Rom 6:13). Därmed är frågan om dopet som en Guds gåva, besvarad. Själva tron är ju också en gåva (Rom 5:15-17), som man antingen kan ta emot eller avstå från.

Det "nya" dopet (hednavärlden nu inräknad), var/är i lika hög grad som det "gamla" (som främst berörde judar), eller om man säger "övergångsdopet", ett trons personliga dop (Mark 16:16). Också detta heliga dop skedde/sker genom nedsänkning: ett dopp under ytan. Framställan i Skriften är likt en begravnings- och uppståndelseakt med nytt liv som följd (Rom 6:3-5, Kol 2:11-12). Ett dop till "ny födelse" (Joh 3:5), "ny skapelse" (2 Kor 5:17), till frälsning och ett "rent samvetes beaktelse" (1 Petr 3:21).

INGEN BEGJUTNING

Att bli begjuten med vatten omnämns inte i Bibeln då "rättfärdighetsdopet" beskrivs. Den som i personlig tro (således inget spädbarn, eller byggt på annans tro) enbart var döpt med Johannesdopet, hade anledning att "döpa om sig" eller döpas en gång till (Apg 19:1-6), trots att det också (för en viss tid och i ett visst sammanhang) var ett dop från himlen (Matt 21:25-27). Dopet av spädbarn har ibland betecknats som "tvångsdop" eller rent av som "övergreppsdop". Fast sådant tankegods, är menar jag, att likna vid överdrifter. Föräldrar har av naturliga skäl, rätt att påverka och leda sina barn in i sina egna intressen och världsuppfattningar: exempelvis kultur, idrott, politik eller religion.

JESU LÄRJUNGAR

Johannes och Jesus döpte samtidigt och nära varandra under en tid (Joh 3:22-24), och att det fanns ett brödra- syskonskap mellan dessas lärjungar är inte svårt att föreställa sig (Luk 11:1, Joh 3:25-35). Men efter det att Johannes hade blivit halshuggen, talar inte Bibeln om att Johannes kvarstående lärjungar, höll några dopförrättningar. Johannes hade ju också tydligt markerat till sina lärjungar att Jesus var "brudgummen" och hade "bruden".

Antalet lärjungar till Jesus blev nu fler och fler. Bibeln är tyst om när Jesu första lärjungar döptes av honom. Men sedan kan vi läsa om att dessa döpte (Joh 4:1-3). Om lärjungar till Johannes blev, efter mordet på honom, döpta av Jesu lärjungar – det kan vi inte läsas oss till i Bibeln. Många lärjungar fick se Jesus som uppstånden från de döda innan hans himmelfärd. Hur det var med de 500 "bröder" som han vid ett tillfälle visade sig för (1 Kor 15:4-8), alltså om det var en blandning av både sådan som döpts av Johannes och Jesusdöpta, det framgår inte av texten.

FÖRSAMLINGEN

Femtio dagar efter Jesu uppståndelse från de döda, var i varje fall omkring 120 Jesuslärjungar samlade till bön i över salen till ett hus i Jerusalem (Apg 1:14-15). Om det inte före hade sagts om dessa Jesuslärjungar, övervägande judar, att de utgjorde "Guds församling", så var det ändå själva kontentan av deras heliga gemenskap. Det var åtminstone dessa lärjungar som utgjorde början till "församlingsrörelsen", men de kan också ha varit betydligt fler, eftersom det sedan skrivs i Apg 2:1: "När pingstdagen kom var de alla samlade."

Lägg märke till, att några särskilda erkännanden av den judiska tempeltjänsten eller den romerska samhällsmakten, för den "första" församlingens tillblivelse och existens – varken förekom som krav utifrån eller var önskvärt av de troende. Det som konstituerade församlingen, var en på plats apostolisk ledning, ordnat medlemsantal genom dop, samt bön, kärleksfull omsorg och "Herrens måltid" som innehåll.

Förutsättningarna för en församlingsexplosion var nu klara. Således, när Anden föll och den himmelska väckelsekraften i Petrus predikan verkade fram tro och omvändelse, ledde detta till en historisk och mäktig dopförrättning (vatten saknades inte) i Jerusalem: "De som tog emot hans ord (av personliga skäl, min anm.) döptes (doppades, min anm.), och antalet lärjungar ökade den dagen med omkring tre tusen. De höll troget fast vid apostlarnas undervisning och vid gemenskapen, brödsbrytelsen och bönerna." (Apg 2:40-42)

MEDLEMMAR

Observera, att ovanstående om tillväxten även kan översättas: "så ökades församlingen", eller "lades till" eller "förenades med". Här möter vi den teologiska grunden till all apostolisk/evangelisk församlingsbildning. Först individuell tro, sedan dop efter samma premisser. Den moderna bibelöversättningen (parafrazen) The Message av Eugene Peterson, anser jag är för slarvigt hållen genom orden: "Den dagen fick han (Petrus) omkring tre tusen personer med sig som döptes och anslöt sig."

Den första "hednakristna" församlingen, somliga medlemmar var judar, upprättades efter något år i den syriska staden Antiokia (Apg 11:19-30, 13:1-3). Därpå är det bara att läsa vidare i NT om ett flertal församlingar, de flesta upprättade i Mindre Asien och Europa, med något olika sammansättning och utformning beträffande ledarskap och verksamhet. Men något annat dop än "de troendes dop" presenterar inte Bibeln.

VILLFARELSE

Tyvärr skulle det inte dröja länge innan villfarelse började tränga in i den, som vi brukar kalla "första kristna församlingen". Bibelns sista bok var färdig c:a 100 e.Kr. Redan på 200-talet skede läromässiga förändringar som betydde avsteg från apostlarnas grund. Det började med bruk av "vigt" dopvatten. Fortsatte på 300-talet med en barndopspraxis, att dopet hade frälsande kraft så till den grad, att små barn genom dop – vaccinerades mot det man kallade arvsynd och mot Djävulens makt. Ett inslag i akten var befrielsebön. S.k. "nöddop" om dödshotande sjukdom förelåg, praktiserades in absurdum under en tid i katolsk

kontext, genom att t.o.m. insprutning skedde av vigt vatten i moderlivet hos en gravid kvinna.

För vuxna började man med att någon döpt kristen, kunde gå "i borgen" för någon som önskade bli döpt. För spädbarn infördes begreppet "faddrar", att föräldrar trodde för/åt barnet; i barnets ställe. Även detta tillvägagångssätt, avtog med tiden inom Katolskt kyrkoliv, och övergick mer och mer till att det räckte med "Kyrkan" – barnet döptes först och främst till "Kyrkans tro". Men faddrar, gudfar och gudmor, lever kvar som en realitet i många kyrklighet.

En kyrkodöpt, oavsett ålder, ansågs vara kristet frälst för tid och evighet. Således, den döpte var nu oåterkalleligt och oantastligt ombord på "kyrkoskeppet" med destination: himlen. "Missionsbefallningen", enligt vilken lärjungars tro förutsatte dop, presenterades i stället som "dop- eller missionsbefallningen".

SAKRAMENTALT

Vid denna tid döptes spädbarnen genom nedsänkning. Men efter hand, med dop i kalla klimat, infördes begjutning av huvudet. Den synliga mängden av vatten vid dop minskades succesivt. Men hänvisning skedde till det "osynliga" vattnet i Guds omätbara djup, under dopfunten. Symboliskt var funten det synliga attributet från floden Jordan, eller dopvattnet från första pingstdagen i Jerusalem.

Begjutning med vigt vatten, blev småningom även doptraditionen för vuxna. Den sakramentala synen på dop, som hade sin grund i avsteg från den apostoliska teologin, blev ett med den Romerskt katolska kyrkan på 500-talet och framåt, och sedan vidare från 1500-talet övertaget av Lutherska kyrkan.

Metodismen på 1700-talet valde visserligen att förvalta traditionen med spädbarnsbegjutning, men tolkade inte resultatet som en befrielse från synd och Satan, utan i sin avvikelse från Bibeln utgick de ifrån att de små barnen hörde till Guds rike (Mark 10:16), och att begjutningen vare en bekräftelse/en konfirmation av den tillhörigheten. Något bibliskt stöd för en sådan lära existerar inte.

NEDTONAT LJUS

Idag när det i pingstförsamlingar pågår en nedtoning av ljus över Skriften, eller snarare en återgång till den här ovan omnämnda villfarelserna rörande dop, så bör vi ha klart för oss att det inte finns någon botten på kyrkotraditioner och sakramentalism. Det som på 1800-talets mitt i Sverige kostade baptisterna allt, "säljs" nu ut som en reaprodukt.

Pingstvänners övertagande, av "nygamla" villovägar, kommer att kosta mycket för nästa generation – om man vill börja gå rätt igen. Människan och det mänskliga, sätts idag före Gud och hans ord, också bland de som ska vara det kristna väckelsefolket. När kärlek till annat än kärlek till Guds ord tar över, heter snart allting "kärlek".

I TRETAL

Trons dop innebär tre gudomliga steg: 1) Begravning i dopet av det gamla livet/gamla människan, 2) Uppståndelse från dopdöden, 3) Vandring i nytt liv med Jesus.

Redan frälsningstron före dopet innehåller tre delar: 1) Omvändelse till Gud genom bön om syndernas förlåtelse, 2) Syndernas förlåtelse i Jesus Kristus, 3) Helgelselydnaden börjar med att anmäla sig till dop (Apg 3:19, 2:38).

Det är lika när det kommer till dopet i den helige Ande: 1) Mottagandet av Andens dop, 2) Ja, till och bruk av Andens nådegåvor (1 Kor 12:4-11), 3) Ett liv i och efter Anden som visar sig i särskilda Andens frukter (Gal 5:22-25).

Samma tretal verkar för övrigt inträffa för den med levande tro vid Jesu återkomst: 1) De som dött i tron på Jesus uppstår först, 2) Gemensamt uppryckande till mötet med Jesus i skyn, 3) Evtigt liv tillsammans med Jesus i himlen, (1 Tess 4:13-18).

Sigvard Svärd